

Katedra: MEDICINSKA KEMIJA I BIOKEMIJA
(izvedbeni plan – satnica: ak. god 2019./2020.)
Pročelnik katedre: Doc. dr.sc. Ivanka Mikulić

STUDIJ DENTALNE MEDICINE SVEUČILIŠTA U MOSTARU		DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ	
Kolegij:	Medicinska biokemija		
Godina: II	Semestar:		III
Razina kolegija:	Osnovna razina	ECTS bodovi: 7,5	
Status kolegija:	Oblik izvođenja nastave: ukupno 85 sati (p+s+v: 30+35+20)		

Uvjeti za potpis: redovito pohađanje predavanja, seminara, vježbi

Način polaganja ispita: pismeni ispit

Termini za konzultacije: prema dogovoru

Planirana nastava: 11.05.2020.-26.05.2020. + period krajem 6. mjeseca

Nastavnici: Doc. dr. Ivanka Mikulić
Vinka Mikulić, mag. chem.
Kristina Ljubić, mag. chem.
Ana Ćuk, mag. foren. chem i mol. biol.

Datum/Dani/sat	Tema	Obl ik n as ta ve	Skupina	Nastavnik/ suradnik	Mail adresa nastavnika
11.05.2020. (ponedjeljak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 14,15	Konformacija i dinamika strukture proteina Proteini s posebnim funkcijama, hemoglobin, miglobin Kolagen, elastin Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić	ivankacolak@yahoo.com
12.05.2020. utorak 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 14,15	DNA, RNA i tok genetičke informacije, istraživanje gena i genoma Struktura i replikacija DNA Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	Ana Ćuk	anna.cuk90@gmail.com
13.05.2020. (srijeda) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30	RNA struktura i vrste; Transkripcija RNA Sinteza proteina, ekspresija gena Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P P	A,B A,B A,B	Ana Ćuk	anna.cuk90@gmail.com

13,30- 14,15	Seminarska obrada predhodnog gradiva	S S	A,B		
14.05.2020. (četvrtak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 14,15	Enzimski kataliza, Koenzimi i vitamini Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	Ivanka Mikulić	
15.05.2020. (petak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 14,15	Kliničko značenje enzima Lipidi, lipoproteini, nutricija i metabolizam Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić	
18.05.2020. ponedjeljak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 15,00	Glikoliza Glukoneogeneza, Cori ciklus Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić	
19.05.2020. (utorak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 15,00	Glikogen, sinteza i razgradnja Ciklus limunske kiseline Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić I. Mikulić V. Mikulić V. Mikulić	barac.vink a@gmail.c om
20.05.2020. (srijeda) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 15,00	Oks. fosforilacija, respiracijski lanac Beta-oksidacija m.kiselina, ketogeneza Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić I. Mikulić V. Mikulić V. Mikulić	
21.05.2020. (četvrtak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 15,00	Pentoza-fosfatni ciklus, fruktoza, galaktoza Ureja ciklus/metaboličke greške Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P P	A,B A,B A,B	K. Ljubić	klandeka@ gmail.com
22.05.2020. (petak) 09,00-10,30 11,00-11,45 12,00-13,30 13,30- 15,00	Biokemija usne šupljine Regulacija metabolizma Seminarska obrada predhodnog gradiva Seminarska obrada predhodnog gradiva	P P S S	A,B A,B A,B A,B	I. Mikulić	
VJEŽBE					
25.05.2020. (ponedjeljak) 8,30-11,30 11,30-14,30	Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik) Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik)	V V	DM-A DM-B	Ana Ćuk	KBprak\$ MBprak#

	Ostatak vježbi (16 školskih sati po studentu) održati će se predvidivo krajem 6. Mjeseca u studentskim laboratorijima MF		A,B		Amfiteatar
(ponedjeljak) 8,30-11,30 8,30-11,30	Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik) Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik)	V V	DM-A DM-B	A.Ć K.LJ.	KBprak\$ MBprak#
(utorak) 8,30-11,30 8,30-11,30	Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik) Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik)	V V	DM-A DM-B	A.Ć K.LJ	KBprak\$ MBprak#
(srijeda) 8,30-11,30 8,30-11,30	Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik) Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik)	V V	DM-A DM-B	A.Ć K.LJ.	KBprak\$ MBprak#
(četvrtak) 8,30-11,30 8,30-11,30	Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik) Vježbe iz biokemije 6-15 (Priručnik)	V V	DM-A DM-B	A.Ć K.LJ	KBprak\$ MBprak#
	Kolokviji, pismeni ispit održati će se predvidivo u srpnju 2020.				
	Kolokvij gradivo Kolokvij vježbe				Amfiteatar
	PISMENI ISPIT				Amfiteatar

(P,S,V)-predavanja, seminari, vježbe; (Pr-1)-predavaonica 1, prizemlje; (KBKP)-kemijsko-biokemijski praktikum, 1. kat; (FV)-fiziološka vježbaonica; za vježbe skupine A,B,

A. -studenti dentalne medicine skupina A
B- studenti dentalne medicine skupina B
KBprak\$- kemijsko biokemijski praktikum
MBprak#-mikrobioloski prektikum

Vježbe iz biokemije (7-16) - Priručnik *:

Vježba 6. PRIPRAVA ACETILSALICILNE (ASPIRINA); Vježba 7. KVALITATIVNO DOKAZIVANJE PROTEINA; Vježba 8. ELEKTROFOREZA PROTEINA U SERUMU; Vježba 9. IONIZACIJSKA SVOJSTVA POLIPROTONSKIH ČESTICA; AMINOKISELINE; Vježba 10. KINETIKA ENZIMSKE REAKCIJE; Vježba 11. NEOBILJEŽENE KVANTITATIVNE IMUNOKEMIJSKE TEHNIKE; Vježba 12. DOKAZIVANJE MONOSAHARIDA I POLISAHARIDA; Vježba 13. ODREĐIVANJE LIPIDA; Vježba 14. ACIDOBAZNI I MINERALNI STATUS U ORGANIZMU; Vježba 15. KVALITATIVNA ANALIZA MOKRAĆE

*Točni vremenski termini održavanja vježbi po skupinama biti će objavljeni neposredno prije vježbi; mjesto održavanja – kemijsko-biokemijski praktikum i djelomično dijagnostički laboratorij SKB Mostar.

O vremenskom terminu održavanja parcijalnih i završnog ispita studenti će biti obaviješteni tijekom nastave.

I. POPIS UDŽBENIKA (2019./20120.)

Obvezna literatura

Za kolegij biokemija **neophodan je: Priručnik za vježbe iz medicinske kemije i biokemije za studente medicine, I. Mikulić, N. Jelić Knezović, V. Mikulić, K. Landeka. Medicinski fakultet, Mostar 2014.**

1. Streyer L. Biochemistry, 6th ed. WH Freeman and Company, New York, 2011.
2. Lovrić J, Sertić J. Harperova ilustrirana biokemija (28 izdanje; Murray RK, Bender DA, Botham KM, Kennelly PJ, Rodwell VW i Weil A.), Medicinska naklada Zagreb 2011.
3. CD – *power point* predavanja iz biokemije 1. i 2. (ili na: <http://www.mefmo.ba>)
4. Čvorišćec D, Čepelak I. Štrausova medicinska biokemija. Medicinska naklada, Zagreb, 2009.
5. Karlson P: Biokemija za studente kemije i medicine, Školska knjiga, Zagreb, 1993.
6. Streyer L: Biokemija, Školska knjiga, Zagreb, 1991 (odabrana poglavlja)

Literatura za proširenje znanja:

1. Streyer L. Biochemistry, 5th ed. WH Freeman and Company, New York, 2001.
2. Michael Lieberman, Allan D. Marks, Colleen Smith: Marksove osnove medicinske biohemije: klinički pristup, Data Status, Beograd, 2008.
3. Zilva F, Pannal RP, Mayne DP: Klinička kemija u dijagnostici i terapiji, Školska knjiga, Zagreb, 1992.
4. Guyton AC, Hall JE: Medicinska fiziologija, XI izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 2006.

II. TEME PREDAVANJA, SEMINARA, VJEŽBI

a) Glavna smjernica za učenje je CD kompletnih predavanja iz biokemije.

b) Prema obveznoj literaturi:

P1 – Konformacija i dinamika strukture proteina (Harper, str. 14-42)

P2 – Proteini s posebnim funkcijama, hemoglobin, miglobin. Kolagen, elastin (Harper, str. 43-50; 527-531)

P3 – DNA, RNA i tok genetičke informacije, istraživanje gena i genoma

P 4 - Struktura i replikacija DNA (Harper, 285-387)

P5 – RNA struktura i vrste; Transkripcija RNA

P6 - Sinteza proteina, ekspresija gena

P7 – enzimi i enzimska kataliza (str. Harper, 51-83)

P8 - Koenzimi i vitamini (Harper, str. 467-481)

P9 – Kliničko značenje enzima (Štrausova medicinska biokemija, poglavlje 13, str.273-312)

P 10 - Lipidi, lipoproteini, nutriticija i metabolizam (Harper, 200-204 i 224-233) (Harper, 212-223 i Štrausova medicinska biokemija, poglavlje7, 141-152)

P11 – Glikoliza(Harper, str. 113-120; 149-153)

P12 – Glukoneogeneza i Cori ciklus (Harper, str. 165-173)

P13 - Sinteza i razgradnja glikogena (Harper,157-164)

P14 – Oksidativna dekarboksilacija i ciklus limunske kiseline (Harper, str. 143-148)

P15 – Oksidativna fosforilacija, respiracijski ciklus (Harper,103-112; 92-97)

P16 – Sinteza (Beta-oksidacija) i razgradnja masnih kiselina, ketogeneza (Harper, str. 184-200)

P17 – Pentoza-fosfatni ciklus (Harper,174-183), metabolizam fruktoze i galaktoze (Harper, str.178-183)

P18 – Ureja ciklus (Harper,239-247); metaboličke greške aminokiselina (Štrausova medicinska biokemija, poglavlje 24, 664-669)

P19 – Biokemija usne šupljine

P20 – Regulacija metabolizma (Harper, 131-142)

Seminari

Rješavanje zadataka i pitanja nakon određenih tematskih cjelina;

Potrebno je napraviti pojedinačna izlaganja seminarskog rada odgovarajuće teme, svakog pojedinog studenta, i to u power pointu. ..!

Dakle, studenti trebaju pripremiti pp predavanja na zadane teme (prema POPIS-u studenata i seminarskih tema) i izlagati ih kolegama i nastavnicima na točno određene datume!

Nakon izlaganja, pp predavanje, studenti trebaju poslati putema e-maila, određenom nastavniku katedre, na ispravku, također prema Popisu!

Vježbe

I. Mikulić, N. Jelić Knezović, K. Landeka, V. Mikulić „**Priručnik za vježbe iz medicinske kemije i biokemije za studente medicine**“, **Medicinski fakultet, Mostar 2014.** - studenti trebaju proučiti navedeno gradivo prije početka vježbi. Vježbe se održavaju u kemijsko-biokemijskom praktikumu i djelomično u dijagnostičkom laboratoriju SKB Mostar.

Ove školske godine, za prvi dan vježbi (teorijski dio), studenti su dužni pojedinačno pripremiti sažetak vježbi (u Wordu) koje će raditi prema Planu i programu i poslati asistentici Ani Čuk (putem e-maila) u točno određeno vrijeme ..prema Planu i programu!

III. PROVJERA ZNANJA

Pohađanje svih oblika nastave je **OBAVEZNO**. Izostali seminari nadoknađuju se kolokviranjem, a izostanak s vježbi nadoknađuje se kolokviranjem teoretskog dijela vježbe.

Studenti unaprijed pripremaju zadano gradivo, šte se provjerava tijekom seminara i vježbi. Svaki minus dobiven na seminaru, kao i izostanak s vježbi studenti su dužni kolokvirati do provjere znanja.

Nakon što je uredno obavio sve oblike nastave, nadoknadio eventuale izostanke, odradio vježbe, student dobiva potpis, koji je uvjet za pristupanje ispitu iz biokemije.

Studenti imaju mogućnost da na **kolokvijima iz gradiva i na kolokvijiu iz vježbi osvoje maksimalno po 5 bodova** (dakle ukupno maksimalno 10), koji se dodaju prvom pismenom ispitu iz biokemije.

Ispit se polaže pismeno

Studenti koji na pismenom ispitu (predroku) postignu **ukupno minimalno 55% bodova (pribrajaju se bodovi osvojeni na seminarima, kroz dva kolokvija)**, položili su kolegij Biokemija.

REDOVITI ISPITNI ROKOVI

Za prolaz na redovnom ispitnom roku student treba postići 60% ili više bodova (tada se ne pribrajaju bodovi osvojeni kroz kolokvije i seminare).